

Till: m.remissvar@regeringskansliet.se
Er ref/dnr: M2020/01926

Svar på remiss av Skogsutredningens betänkande SOU 2020:73

Balanskommissionen har tagit del av Skogsutredning Stärkt äganderätt, flexibla skyddsformer och naturvård i skogen SOU 2020:73 och lämnar härmed följande remissvar.

Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsland med målet att nå noll nettoutsläpp 2045. Det är en enorm utmaning som hela det svenska samhället nu tar sig an och skogen har en avgörande roll i det arbetet.

Skogen har en nyckelroll i denna fossilfria samhällsomställning. För att möjliggöra utfasningen av fossila bränslen och långsiktigt nå negativa utsläpp behöver Sverige öka produktionen av skogsråvara och träbaserade produkter samt förstärka den naturliga inlagringen av koldioxid i skog och mark. Växande skog binder koldioxid. För varje träd som skördas planteras minst två nya som fortsätter binda kol.

Genom innovation tas allt mer av råvaran tillvara och nya produkter ser dagens ljus. Materialen återanvänds. Träfibern kan återvinnas upp till sju gånger. När träfibern till slut är uttjänt kan den tillsammans med restprodukter från skogsindustrin bli bioenergi för uppvärmning, el och drivmedel.

Sverige är världsledande när det gäller skogens roll i Bioekonomi där förnyelsebara material och produkter från skogen är med och bidrar till en klimatneutral tillväxt i ekonomin. Därtill bidrar svenskt skogsbruk till sysselsättning i landet utanför storstäderna. Skogen och skogsbruket är därmed en näring som bidrar till de tre övergripande hållbara utvecklingsmålen enligt FN: ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet.

En utveckling av skogsbruket måste självklart balanseras mot en hållbar utveckling och miljölagstiftning.

Skogsutredningens betänkande saknar förutsättningar för en sådan balans och fokus har i stället hamnat på frågan om hur mer skog ska bevaras från ett aktivt brukande. Balanskommissionen menar att det är ett misslyckande.

Om Balanskommissionen och svensk skogsindustri

Balanskommissionen består av bolagen, Holmen, Lantmännen, SCA, Södra Skogsägarna, Ellevio, Fortum samt Boliden. Kommissionens bolag har som affärsidé att bygga det nya

hållbara gröna Sverige och har gått samman i Balanskommissionen för att bidra till diskussionen om hur vi kan nå en ordning med en sund balans mellan å ena sidan tillväxt och näringslivsutveckling och å andra sidan miljö- och bevarandebalansen. Tillsammans omsätter Balanskommissionens medlemmar över 150 miljarder SEK och sysselsätter över 30 000 personer.

Skogsindustrins betydelse för tillväxt och sysselsättning i hela landet är svår att överskatta. 120 000 personer är sysselsatta i skogsnäringen, som anställda eller som underleverantörer – många av dem jobbar i glesbygden.

Skogen är också en viktig pusselbit i Sveriges gröna omställning. Samtidigt finns stora naturvärden i skogen som är viktig för den biologiska mångfalden och som erbjuder naturupplevelser. Skogspolitiken vilar därför på Skogsvårdslagens två jämställda mål om produktion och miljö; de äganderättsliga principerna samt principen om frihet under ansvar. Allt fler skogsägare upplever emellertid att tillsyn och hantering av avverkningsanmälan har blivit mer oförutsägbara och rättsosäkra, där ett exempel är den alltmer expansiva tillämpningen av nyckelbiotop-begreppet.

Kommentar till utredningens balans

Skogsutredningen uppdrag var i korthet att undersöka möjligheterna och lämna förslag på åtgärder för stärkt äganderätt till skog, nya flexibla skydds- och ersättningsformer vid skydd av skogsmark samt hur internationella åtaganden om biologisk mångfald ska kunna förenas med en växande cirkulär bioekonomi.

Förslagen ska sammantaget främja en växande skogsnäring och ett hållbart skogsbruk, inklusive ökad tillgång på hållbar skogsråvara.

Med ett tydligt fokus på att främja en växande skogsnäring och hållbart skogsbruk är det anmärkningsvärt att av de myndigheter som var representerade i utredningens expertgrupp var det enbart Länsstyrelsen i Västerbotten som kan anses ha ett uppdrag att främja en näringsutveckling, men den företräddes av myndighetens direktör för naturvård.

Till exempel saknades representation från Tillväxtverket och från någon av Sveriges 21 regioner som ansvarar för en stor del av politiken för regional tillväxt och näringslivsutveckling.

Denna sneda fördelning har av allt att döma gett utslag i form av att utredningens förslag har fokus på bevarandebalansen och hur mer skog ska bevaras från ett aktivt brukande i stället för att främja helheten - en hållbar skogsnäring som kan bidra i Sveriges omställning.

Övergripande kommentar på utredningens förslag

Utgångspunkten för Balanskommissionen är att det behövs en bättre balans mellan olika samhällsintressen när det kommer till hur vi brukar våra naturresurser. Det gäller i synnerhet

om vi ska klara Sveriges klimatmål. 2018 antogs det nationella skogsprogrammet där just skogens betydelse för hållbar tillväxt stod i fokus. Programmet pekar på att ett aktivt och hållbart brukande av skogen ger oss hållbara lösningar och klimatsmarta alternativ som gör att vi kan minska användningen av fossila råvaror och att aktivt brukande av skogen därmed bidrar till att motverka den globala uppvärmningen.

Samtidigt blir verksamhetsutveckling för ett mer hållbart skog- och jordbruk allt svårare på grund av de många, ibland motstridiga lagar och regler som styr markanvändning. Dessvärre saknar skogsutredningen en samhällsekonomisk analys av värdet av skogen och skogsbruket. Utredningen saknar även beräkningar av den klimatnytta som uppstår med ett tillväxtinriktat skogsbruk inom hållbarhetens gränser.

Utredningen har fokuserat på naturvårdsinsatser för att leva upp till internationella åtaganden om biologisk mångfald. Därmed missar man att lösa viktiga äganderättsproblemen och öka rättssäkerheten för markägare, som utredningen var satt att göra.

Slagsidan mot bevarande och naturvård i förslagen gör att Skogsutredningens betänkande saknar förutsättningar för en balans mellan bevarande å ena sidan och hållbart, aktivt brukande av skogen å andra sidan. Balanskommissionen menar därför att utredningen har misslyckats med sitt uppdrag att stärka äganderätten samt främja en växande skogsnäring och ett hållbart skogsbruk, inklusive ökad tillgång på hållbar skogsråvara. En viktig del i detta misslyckande anser vi ligger i bristen på interaktion med näringens främjare; offentliga som privata.